

SPROGLAND & SPROGLAND JUNIOR

Frivillighåndbog til online sprogtrænere

**SPROGLAND
&
SPROGLAND JUNIOR**

SPROGLAND & SPROGLAND JUNIOR – Frivillighåndbog til online sprogtrænere

Af:

Nynne Reenberg
Pernille Lindberg
Line Rasmussen
Ann-Lærke Geller

Udgivet af:

Røde Kors
Blegdamsvej 27
2100 København Ø

Foto: Peter Sørensen (side 8, 23, 31) & Max Lučov (side 5, 11, 26)

Illustrationer: Lars Petersen (forside, side 9, 17) & Snorre Krogh (side 21)

Layout: Ann-Lærke Geller

Tryk: KLS

Copyright:

Røde Kors
Kopiering kun tilladt efter Copydans regler

ISBN:

Produceret med støtte fra

AAGE OG JOHANNE
LOUIS-HANSENS FOND

INDLEDNING

Velkommen som frivillig sprogtræner på Sprogland eller Sprogland Junior og tak fordi du vil hjælpe børn og voksne med at træne det danske sprog

I denne håndbog kan du finde mere information omkring aktiviteterne. Håndbogen er delt op, så du til start kan læse om netop det tilbud, du er frivillig i, dvs. enten Sprogland eller Sprogland Junior. Her får du en grundig introduktion til målgruppen samt gode råd, tips og tricks til sprogtræningen.

Til sidst i håndbogen er en introduktion til mulighederne og rammerne for det frivillige arbejde i Røde Kors mere generelt.

Formålet med håndbogen er at give en introduktion til de vigtigste dele af Sprogland og Sprogland Junior, og den giver således svar på de spørgsmål, man typisk stiller sig selv som frivillig sprogtræner.

Du kan altid vende tilbage til bogen senere og bruge den som et opslagsværk eller huskeliste.

God læselyst!

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	4
VELKOMMEN TIL SPROGLAND OG SPROGLAND JUNIOR	8
TIL DIG DER ER FRIVILLIG PÅ SPROGLAND	9
HVEM MØDER DU PÅ SPROGLAND	9
KOMPETENCEOMRÅDER	10
GODE RÅD TIL SPROGTRÆNINGEN	11
HVAD KAN I TALE OM?	12
DANSKTRÆNING MED EN NYBEGYNDER	13
ONLINE VÆRKTØJER TIL TRÆNING AF DANSK	13
GODT AT VIDE FØR DU GÅR I GANG	14
KORT OM DANSKUDDANNELSERNE	15
TIL DIG DER ER FRIVILLIG PÅ SPROGLAND JUNIOR	17
HVEM MØDER DU PÅ SPROGLAND JUNIOR	17
GODE RÅD TIL SAMTALEN	18
SAMVÆRSREGLER FOR BESKYTTELSE AF BØRN	19
HVAD KAN I TALE OM?	20
SPROGLAND JUNIOR SPILLET	21
ONLINE VÆRKTØJER	22
GODT AT VIDE FØR DU GÅR I GANG	24
GENERELT OM AT VÆRE FRIVILLIG SPROGTRÆNER	25
NETVÆRKSMØDER OG KOMPETENCEUDVIKLING	25
GODE RÅD TIL VIDEOSAMTALER	26
TEKNISK SUPPORT	26
KULTURMØDER	27
GRÆNSER OG HENVISNINGSMULIGHEDER	29
RAMMER FOR FRIVILLIGE I DET DIGITALE INTEGRATIONSARBEJDE	32

“ Jeg kan ikke arbejde nu, før jeg har bestået dansk. Men nogle personer siger til mig, at jeg kan arbejde nu i plejehjem og nogle af de frivillige har hjulpet mig med at søge jobs i plejehjem ”

— Deltager, Sprogland —

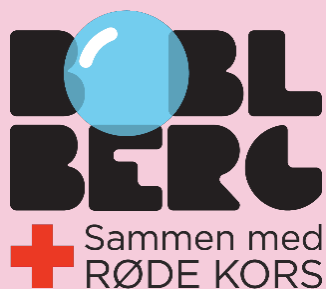

VELKOMMEN TIL SPROGLAND OG SPROGLAND JUNIOR

Det har stor betydning, at du som frivillig støtter flygtninge og indvandrere i at lære det danske sprog. Sproget er for mange flygtninge og indvandrere nøglen til at etablere netværk og forståelse for den nye hverdag og er desuden nøglen til arbejde, uddannelse og venskaber. De fleste flygtninge og indvandrere går til danskundervisning på en sprogskole, men for at lære dansk skal der, for de flestes vedkommende, mere til.

Som frivillig på Sprogland eller Sprogland Junior kan du hjælpe med det. Sprogtræningen foregår online og over video, da vi tror på, at det er vigtigt for en nærværende samtale, at man kan se hinanden. Sprogland og Sprogland Junior er ikke et professionelt undervisningstilbud, men skal ses som et online supplement til Røde Kors' fysiske lektie- og sprogtræningscaféer samt andre offentlige og private undervisningstilbud. De to tilbud er udviklet i samarbejde med Boblberg.

Samtalen foregår på platformen Sprogland.dk, og som frivillig sprogtræner sidder du enten hjemme hos dig selv eller et andet sted, hvor der er ro. Du skal ikke møde op et bestemt sted, og du bestemmer selv hvornår på dagen og hvor ofte, du vil hjælpe.

Boblberg er Danmarks største digitale borger-til-borger platform og er sat i verden for at hjælpe folk med at finde vej til hinanden og indgå i fællesskaber.

Røde Kors og Boblberg indgik i 2018 et samarbejde om at lave digitale landsdækkende indsatser. Sprogland Junior og Sprogland er udsprunget af dette samarbejde, og begge platforme har eksisteret siden 2020.

TIL DIG DER ER FRIVILLIG PÅ SPROGLAND

HVEM MØDER DU PÅ SPROGLAND

Sprogland henvender sig til alle mennesker med flygtninge- og indvandrerbaggrund over 16 år, som har behov for og ønsker at træne det danske sprog. Sprogland er for alle – uanset niveau. Vores deltagere kommer fra hele verden, og de fleste er i alderen 30-50 år.

Mange kommer med en uddannelse fra hjemlandet og er kommet til Danmark på arbejdsvisum, som familiesammenført eller som flygtning. Fælles for dem er, at de fleste har et meget begrænset dansk netværk og mangler nogen at tale dansk med.

En del af deltagerne er i gang med den officielle danskuddannelse eller en anden uddannelse, og de kan derfor efterspørge hjælp til lektier foruden samtaletræning. De kan for eksempel have brug for hjælp til et mundtlig oplæg eller hjælp til at forstå en tekst, de skal læse på uddannelsen. Andre har mistet deres job og vil gerne holde deres danske ved lige for at kunne træde ind på arbejdsmarkedet igen.

Det betyder, at henvendelserne spænder bredt, da Sprogland både er for begyndere og deltagere under uddannelse. Vi anbefaler derfor, at du og deltageren laver en forventningsafstemning ved hver ny samtale.

På Sprogland kan der tales om alt mellem himmel og jord. Det afhænger af, hvad du og deltageren kan finde på, og hvad deltageren ønsker at få hjælp til. Nogle af de emner, der ofte går igen på Sprogland er arbejdsmarkedet, kultur og uddannelsessystemet i Danmark. Det er områder, som deltagerne har brug for at forstå, og som kan være svære at navigere i som ny i Danmark.

Det er derfor en stor hjælp, at du har tiden til f.eks. at fortælle mere om systemet i Danmark, og bruger det som udgangspunkt til samtalen.

Det kan være en god ide at kontakte deltagerne gennem beskedfunktionen på Sprogland f.eks. efter, at din tid er blevet booket eller en dags tid inden jeres aftale. Så kan du på forhånd høre, om deltageren har ideer til, hvad I skal tale om. Det kan også være en hjælp for deltageren at få en fornemmelse af, hvem de skal tale med. Så er det mindre nervepirrende at starte samtalen, og så kan vi forhåbentlig mindske antallet af udeblivelser og aflysninger.

Det bliver automatisk markeret, hvis en deltager har sin første samtale på Sprogland, så du kan være forberedt. I de tilfælde kan du med fordel bruge lidt tid på at byde dem velkommen og fortælle, hvad de kan bruge Sprogland til. Det kan både gøres som en besked eller i løbet af de første par minutter af samtalen.

KOMPETENCEOMRÅDER

Som en hjælp for dig og deltagerne er der oprettet forskellige *kompetenceområder*, som du kan sætte på dine tider. Så kan deltagere, der har særlige ønsker til samtalen booke de rette samtaler.

Det kan f.eks. være, at du har en baggrund inden for sundhedsvæsenet. Ved at oprette tider med kompetenceområdet "Sundhed og omsorg", taler du med deltagere, som f.eks. er i gang med SOSU-uddannelsen eller har taget en lignende uddannelse i hjemlandet. De kan derfor ønske at øve fagspecifikke danske ord eller at vide mere om arbejdet inden for det område i Danmark.

Se listen over alle nuværende kompetenceområder, når du opretter tider på Sprogland.dk.

OPRETTELSE AF TIDER

Vi forventer, at du i gennemsnit har en samtale én gang om ugen.

Vi anbefaler, at du opretter tider af en halv times varighed. Har du faste forløb med en deltager, kan I fra gang til gang aftale, hvor længe en session skal vare, ligesom I selv afgør, hvor ofte I vil tale sammen.

GODE RÅD TIL SPROGTRÆNINGEN

Ligesom deltagerne på Sprogland har forskellig baggrund og er på forskellige niveauer i deres dansktilegnelse, så har I frivillige sprogtrænere også forskellige erfaringer med at lære det danske sprog fra jer. For nogle vil nedenstående råd således allerede være velkendte.

Det er en god ide at starte med, at du giver en kort præsentation af dig selv. Bed også deltagerne om at fortælle om dem selv og deres niveau af dansk. Spørg ind til, hvad de ønsker at bruge denne samtale til, så I kan lave en ordentlig forventningsafstemning

1. Tal enkelt i starten

Deltagernes danske sprog vil være på forskellige niveauer. Samtale på begynderniveau skal være enkelt dvs. meget korte sætninger og lette ord. I starten kan I træne f.eks. spørgsmål/svar, med HV-ordene (hvem, hvad, hvornår, hvorfor, hvordan). På efterfølgende niveauer kan mere komplekse sætningskonstruktioner tilføjes, og ordforrådet udvides.

2. Ret med omtanke

Vurdér hvor meget og i hvilke tilfælde, du skal rette. Aftal eventuelt med deltageren, hvornår du retter. Undgå at afbryde for at rette, hvis du forstår hensigten med det, der bliver sagt. Vælg eventuelt et bestemt område af sprogbrugen, som du retter. Ros deltageren for det, han/hun gør rigtigt. Det giver selvtillid og motivation til at lære mere, og det giver tryghed til at turde bruge sproget.

3. Tag udgangspunkt i deres modersmål

Hvis muligt, så find ud af, hvordan din samtalepartners modersmål fungerer grammatisk. Hvordan er ordstillingen i spørgende sætninger? Hvordan bøjes navneord? Hvad med verber? Snak med deltageren om, hvordan dansk adskiller sig fra deres modersmål.

4. Vær opmærksom på udtale

Hverdagsdansk tales med reduktion og assimilation over ordgrænser. Det betyder, at hele ordet ikke udtales – og at flere ord i en sætning kan lyde som kun et ord og være svære at skille ad. For at kunne forstå mundtligt dansk skal dette læres hen ad vejen. Gør opmærksom på det med nogle eksempler. (Fx: Det er en bil -> deen bi´l).

5. Brug sprogskolens metode

Det kan være en fordel at kende de metoder, som deltagerens sprogskole underviser efter, og om muligt kan du tilpasse onlinesamtalen disse. Spørg derfor eventuelt deltageren, hvordan de arbejder med stoffet på sprogcenteret.

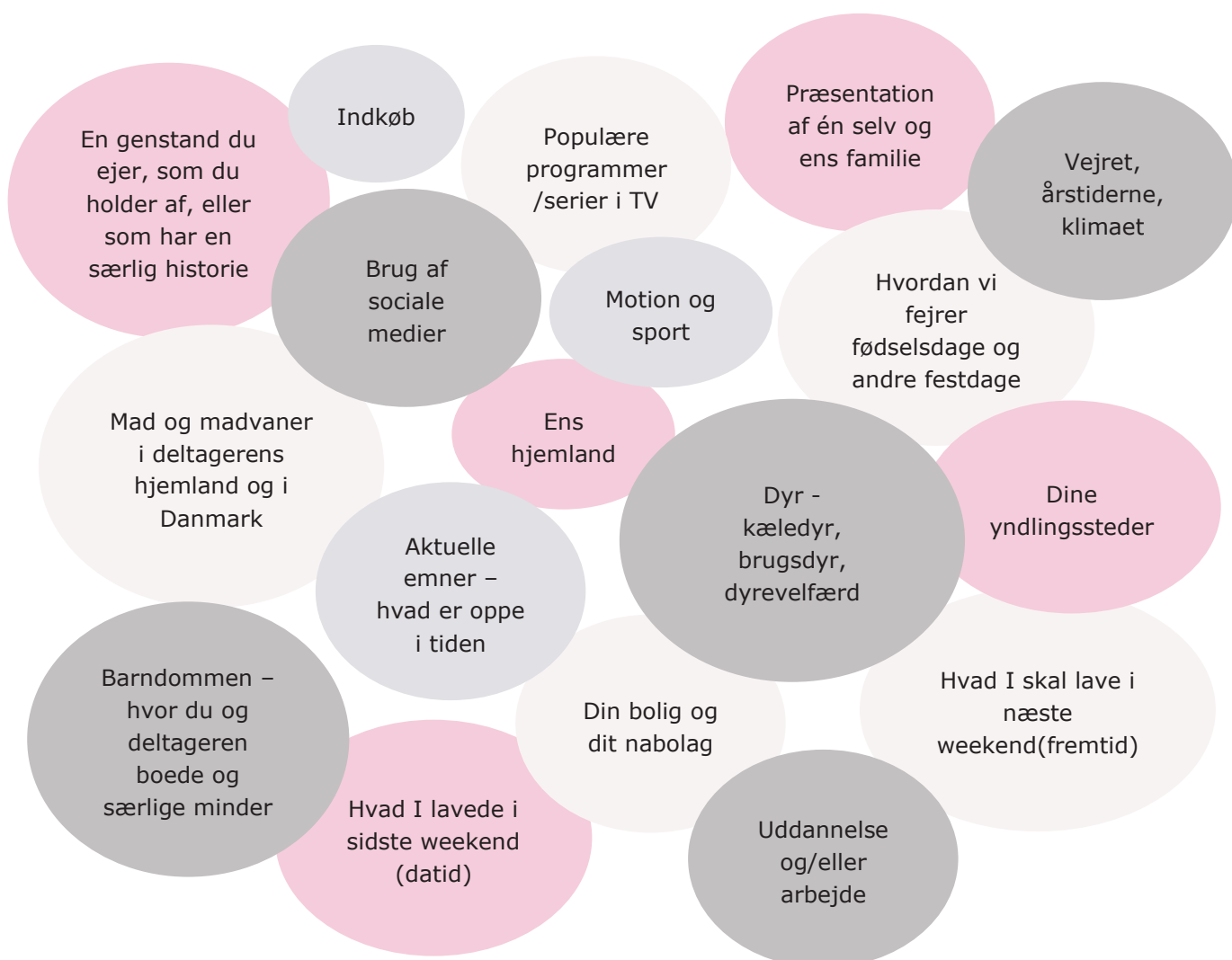
6. Udnyt online muligheder

Når du har adgang til internettet, så udnyt det. Brug f.eks. appen "SayHi" eller Google Translate, hvis I har svært at vedkommunikere. Chatten kan være en støtte, hvor du kan stave svære ord eller skrive stikord, der kan gøre samtalen lettere for jer.

Husk at du som frivillig sprogtræner ikke er eller skal være ekspert. Sprogland er et supplement til sprogskolen og ikke undervisningstilbud. Vi hjælper så godt vi kan.

HVAD KAN I TALE OM?

Ofte vil deltageren have ønsker til indholdet af samtalen. Det kan være, hvad der aktuelt arbejdes med på sprogskolen, en forestående modultest eller behov for hjælp til en kommende jobsamtale. Hvis deltageren ikke selv har klare ønsker eller forslag til samtalen, er der forslag til samtaleemner nedenfor:

DANSKTRÆNING MED EN NYBEGYNDER

Hvis du taler med en, der lige er gået i gang med at lære dansk, og som har et meget begrænset ordforråd, kan det være en god ide at bruge simple fotos og øve ordene, på det I kan se på dem. Det kan f.eks. være fotos af møbler, køkkenting, dyr etc. Brug dig selv, peg på øjne, næse, mund etc. og sig hvad de hedder på dansk. På et lidt højere niveau kan du med fordel bruge fotos af mennesker, der laver noget for eksempel arbejder eller dyrker en hobby. Fotos kan være fra bøger, en avis eller nettet. Se også materiale-siden for andet billedmateriale.

ROLLESPIL

Du kan også foreslå, at I sammen bestemmer jer for en situation, hvor I hver spiller en rolle:

- Besøg hos en ny nabo
- Til jobsamtale
- Afhentning af dit barn i børnehaven
- Smalltalk i kantinen på arbejdspladsen f.eks. om vejret
- På restaurant

ONLINE VÆRKTØJER TIL TRÆNING AF DANSK

Under "Materialer" på frivilligsiden på Sprogland er der oplyst forskellige materialer, informationssider samt online værktøjer til træning af dansk. Nogle af dem egner sig bedst til, at deltageren kan arbejde videre med grammatik på egen hånd, mens andre også kan bruges under samtalerne på Sprogland. Det kan også være, at du taler med den samme deltager over en længere periode, og at I aftaler at lave et par øvelser eller opgaver inden jeres næste samtale. Her er et par udvalgte eksempler på materialer og hjemmesider, som du kan bruge.

DR.DK/LIGETIL

Her kan du finde aktuelle nyheder på et mere simpelt dansk, hvor svære ord også bliver forklaret. I kan læse en nyhed sammen ved at dele skærm, eller aftal på forhånd, at I læser en artikel, som I kan tale sammen ud fra.

SPROGET.DK

På denne hjemmeside er der masser af information omkring det danske sprog, grammatik og hjælp til de mest almindelige problemer på dansk. Under "Leg og Lær" kan du f.eks. finde quizzer om ordklasser, udtale og grammatik, som du kan anbefale deltageren at tage, eller I kan tage quizzen sammen og tale om svarene.

VFS.DANSK.NU

Det kan være rigtig svært at forklare grammatiske regler. På "Vores fælles sprog" kan deltageren selv læse om dansk grammatik på sit modersmål (ikke alle sprog er repræsenteret). Hvis der er et særligt område af dansk grammatik, som volder deltageren problemer, så kan det måske være en hjælp, at vedkommende har denne side åben, mens I taler sammen.

GODT AT VIDE FØR DU GÅR I GANG

HVAD GØR JEG HVIS:

Deltageren efterspørger min mailadresse eller telefonnummer?

Du skal ikke dele din e-mailadresse eller telefonnummer. Lad al kontakt foregå over Sprogland. Det sker, at deltagere spørger om hjælp til opgaver og derfor gerne vil sende filer til dig. Man kan vedhæfte filer i beskedfunktionen, så hold jer til den. Alternativt kan teksten eller opgaven vises gennem del-skærm funktionen under samtalen.

Jeg bliver spurgt om at hjælpe med noget, der falder uden for sprogtræning?

Det er vigtigt, at du gør deltageren opmærksom på, at din rolle som frivillig på Sprogland er at hjælpe med sprogtræning og ikke mere end det. I sådanne tilfælde kan du trygt henvise deltageren videre. Det kan være til andre Røde Kors aktiviteter eller andre rådgivningsaktiviteter. Se henvisningsmuligheder under "Materialer" på frivilligsiden på Sprogland. Læs mere på s. 24 i denne håndbog.

En deltager aflyser en aftale med kort varsel, eller en deltager udebliver fra vores aftale?

Aflysninger og udeblivelser vil finde sted, sådan er det, når man har med mennesker at gøre. Nogle kan have svært ved at huske, at de har en tid og svært ved at overholde aftaler, hvis de f.eks. af kulturelle årsager ikke er vant til faste mødetidspunkter.

Vent mindst 5 minutter efter samtalens starttidspunkt, og hvis deltageren ikke dukker på, så husk at du skal registrere udeblivelsen. Det gør du, inden du forlader videorummet ved at trykke på den trekantede knap til højre i menuen. Mange frivillige synes, at det er rart at skrive til deltageren, hvis de uden forklaring enten aflyser eller udebliver.

Oplever du udeblivelser eller aflysninger med meget kort varsel og uden forklaring flere gange med den samme deltager, kan du skrive til sprogland@rodekors.dk, som vil undersøge sagen.

Jeg oplever noget ubehageligt under samtalen?

Det sker heldigvis uhyre sjældent, men hvis du som frivillig oplever, at den, du taler med, opfører sig upassende, ubehageligt, truende eller krænkende, skal du:

1. Gøre vedkommende opmærksom herpå (hvis muligt)
2. Afslutte videosamtalen straks
3. Skrive til sprogland@rodekors.dk og oplys vedkommendes brugernavn samt en ultrakort beskrivelse af situationen. Skriv også, om du vil ringes op af Røde Kors, hvis du har behov for at tale oplevelsen igennem.
4. Herefter vil vedkommende blive blokeret fra Sprogland.dk og Boblberg.dk.

KORT OM DANSKUDDANNELSERNE

Mange af deltagerne, som du vil møde på Sprogland, er i gang med en af de forskellige danskuddannelser på en sprogskole. Derfor kommer her en kort introduktion til systemet og de forskellige uddannelser.

Alle voksne udlændinge dvs. over 18 år, som for nylig er kommet til Danmark, bliver tilbudt uddannelse i dansk. Formålet med danskuddannelserne er at give voksne udlændinge forudsætningerne for at klare sig i job, i uddannelse og som borger i Danmark.

Kursisterne lærer at forstå, tale, læse og skrive dansk. Derudover er viden om kultur og samfundsforhold i Danmark, samt grundlæggende introduktion til det danske arbejdsmarked, uddannelsestilbud og demokrati, også en del af uddannelsen.

Man skelner mellem:

- **I-kursister:** Flygtninge og familiesammenførte med flygtninge
- **S-kursister:** Udenlandske arbejdstagere, studerende m.v.

Begge type kursister tilbydes enten danskuddannelse 1, 2 eller 3, men rammerne for tilbuddet er forskellige for de to grupper.

I-kursister deltager i uddannelsen som led i et integrationsprogram, og de er forpligtede til at deltage i undervisning i maksimalt 15 timer om ugen. De kan sanktioneres, hvis de ikke deltager.

S-kursister modtager tilbud om danskuddannelse, men de er ikke forpligtede til at tage imod. Selvforsørgende kursister skal betale et depositum på 2.000 kr., når de henvises til et modul på danskuddannelsen. Hvis de består modultesten inden for fristen, tilbagebetales depositum.

Danskuddannelse 1, 2 og 3 har hver et omfang, der svarer til 1-2 års fuldtidsuddannelse. Da kursister ofte følger undervisningen ved siden af job eller anden beskæftigelse, kan uddannelsen færdiggøres over en periode på op til 5 år. Danskuddannelsen er opdelt i moduler, og efter hvert modul afholdes en modultest. Efter det sidste modul afholdes de officielle eksamener: Prøve i dansk 1, 2 eller 3 (PD1, PD2, PD3). Se illustration på næste side.

DANSKUDDANNELSE 1 er for kursister, som ikke kan læse og skrive på deres modersmål eller som ikke behersker et europæisk skriftsystem. Disse kursister ser vi ikke så ofte på Sprogland.

DANSKUDDANNELSE 2 er for kursister med en kort skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet. Målet for undervisningen er at forstå, tale, læse og skrive dansk med henblik på at kunne klare sig på det danske arbejdsmarked, og som borger i samfundet.

DANSKUDDANNELSE 3 er for kursister med en mellemlang eller lang skole- og uddannelsesbaggrund. Det kan være erhvervsuddannelser, en gymnasieuddannelse eller en videregående uddannelse. Disse kursister ser vi tit på Sprogland.

BETYDNING AF KARAKTER

Et vist gennemsnit i PD2 og PD3 er et af flere krav for at kunne opnå permanent opholdstilladelse i Danmark, for at kunne søge om statsborgerskab samt autorisation som f.eks. læge. Find mere information om opholdstilladelse på: Nyidanmark.dk

TIDSFRISTER

Der gælder følgende tidsfrister for tilbagebetaling af depositum. Det betyder, at S-kursister skal bestå modul 1 inden for 6 måneder for at få sit depositum retur.

Modul 1: 6 måneder

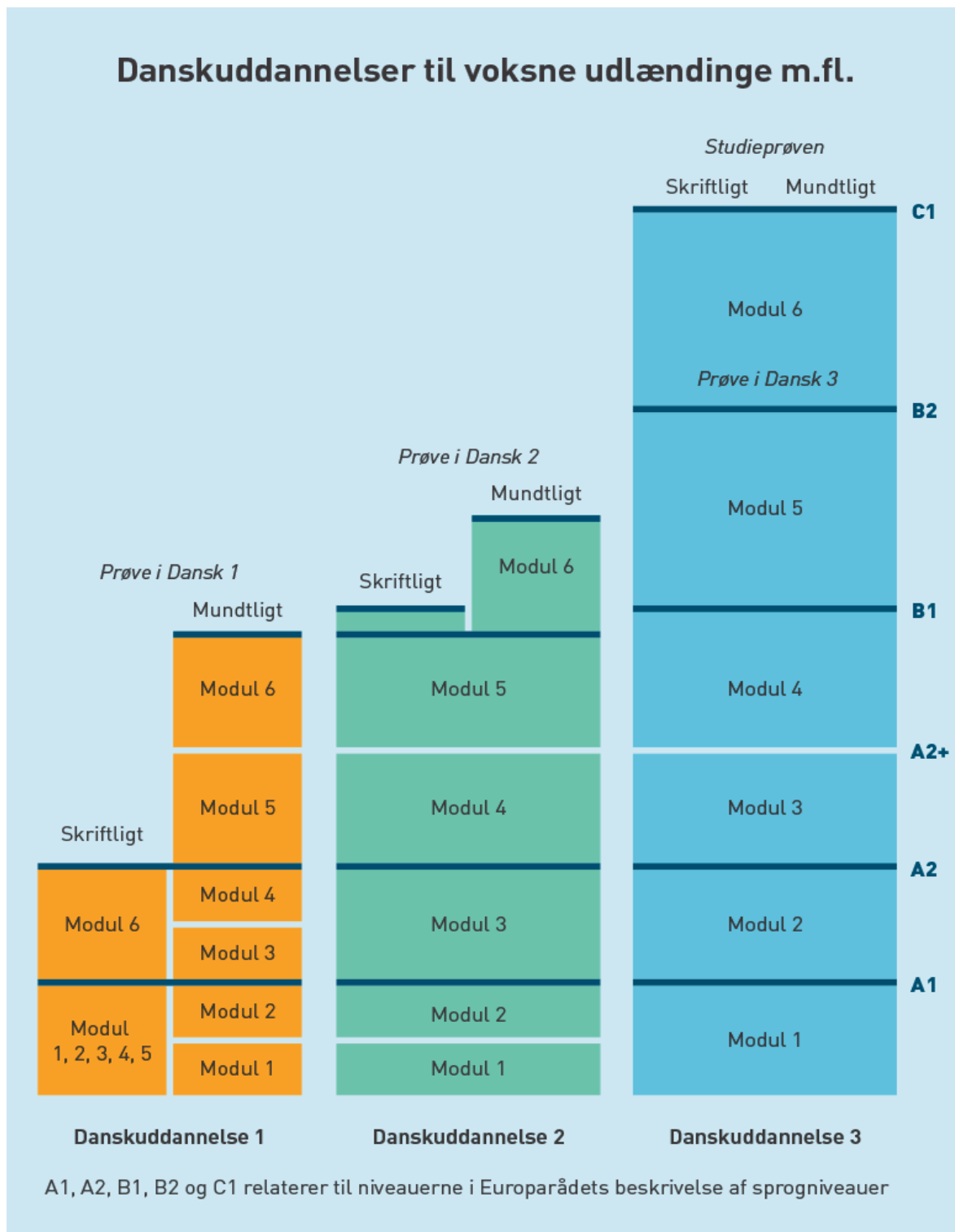
Modul 2: 6 måneder

Modul 3: 7 måneder

Modul 4: 8 måneder

Modul 5: 9 måneder

Modul 6: 9 måneder

TIL DIG DER ER FRIVILLIG PÅ SPROGLAND JUNIOR

HVEM MØDER DU PÅ SPROGLAND JUNIOR

Formålet med Sprogland Junior er at støtte børn i alderen 9-15 år i at øve det danske sprog i hjemlige omgivelser. Børnene på Sprogland Junior har forskellig baggrund, og de er på forskellige niveauer i deres dansktilegnelse. Alle børnene går i skole, men de kan have brug for ekstra træning derudover. Nogle børn går i modtageklasse, men du kan også møde børn, som går i almindelige folkeskoleklasser.

Sprogtræningen kan være hverdagsdansk for dem, som lige er kommet til Danmark, men vil typisk også være støtte til lektierne fra skolen. Mange af børnenes forældre er også selv begyndere i dansk, og barnet kan derfor have svært ved at få hjælp til lektierne hjemmefra.

Sprogtræning for børn kan kun ske med forældrenes samtykke. Det er også forældrene, der skal oprette en profil, og det er dem, der står for kommunikationen med dig.

Som frivillig sprogtræner, der har kontakt til børn, kan du forvente, at der er faste opfølgningssamtaler med aktivitetslederen på Sprogland Junior to gange årligt.

GODE RÅD TIL SAMTALEN

Som frivillig sprogtræner kan man have vidt forskellig baggrund. Nogle frivillige sprogtrænere er for eksempel nuværende eller tidligere lærere med mange års erfaring, mens andre har erfaring med at arbejde med børn, men ikke nødvendigvis sprogtræning. For nogle vil nedenstående råd således allerede være velkendte.

1. Tal enkelt i starten

Børnenes danske sprog vil være på forskellige niveauer. Samtale på begynderniveau skal være enkelt dvs. meget korte sætninger og lette ord. I starten kan I træne f.eks. spørgsmål/svar, med HV-ordene (hvem, hvad, hvornår, hvorfor, hvordan). På efterfølgende niveauer kan mere komplekse sætningskonstruktioner tilføjes, og ordforrådet udvides.

2. Ret med omtanke

Vurdér hvor meget og i hvilke tilfælde, du skal rette. Undgå at afbryde for at rette, hvis du forstår hensigten med det, der bliver sagt. Vælg eventuelt et bestemt område af sprogbrugen, som du retter. Det er nemlig vigtigt, at barnet får mulighed for at træne et funktionelt og forståeligt dansk og har tryk til at turde bruge sproget. Ros barnet for det, han/hun gør rigtigt. Det giver selvtillid og motivation til at lære mere.

3. Vær opmærksom på udtale

Hverdagsdansk tales med reduktion og assimilation over ordgrænser. Det betyder, at i dansk udtales ikke hele ordet - og flere ord i en sætning kan ofte lyde som kun et ord og være svære at skille ad. For at kunne forstå mundtligt dansk skal dette læres hen ad vejen. Gør opmærksom på det med nogle eksempler. (Fx: Det er en bil -> deen bi´l).

4. Brug skolens metode

Det kan være en fordel at kende de metoder, som barnets skole underviser efter og om muligt tilpasse onlinesamtalen disse. Spørg barnet, hvordan de arbejder med stoffet i skolen.

Det kan også være en god idé at inddrage forældrene sammen med barnet, hvis barnet synes, det er mere trygt at sprogtræne på denne måde.

5. Udnyt online muligheder

Når du har adgang til internettet, så udnyt det. Brug f.eks. appen "SayHi" eller Google Translate, hvis I har svært at vedkommunikere. Chatten kan være en hjælp, hvor du kan stave svære ord eller skrive stikord, der kan gøre samtalen lettere for jer.

HUSK

Det vigtigste er, at barnet får en god og sjov oplevelse. Herved skabes interessen for, at barnet vil forsætte med kommende samtaler, og faktisk oplever det som sjovt og lærerigt at styrke deres danskundskaber.

SAMVÆRSREGLER FOR BESKYTTELSE AF BØRN

Det er vores fælles ansvar, at børn i Røde Kors' aktiviteter føler sig trygge. Vi skal sikre, at de ikke udsættes for omsorgssvigt eller overgreb. Derfor har Røde Kors i Danmark en børnebeskyttelsespolitik samt en række regler, retningslinjer og værktøjer, som alle ansatte og frivillige skal følge.

Er du frivillig eller ansat i Røde Kors, og har du i den forbindelse kontakt med børn, så har du en særlig forpligtelse til at være opmærksom på børns beskyttelse. Læs mere om, hvordan vi i fællesskab sikrer, at vi beskytter børnene i vores aktiviteter: www.rodekors.dk/boernebeskyttelse

SÆRREGLER FOR SPROGLAND JUNIOR

For indsatsen Sprogland Junior gælder der nogle særlige samværsregler som tillæg til Røde Kors' generelle regler for samvær, idet aktiviteten foregår online, og du som frivillig er "alene" med barnet.

Frivillig sprogtræner på Sprogland Junior

For at være frivillig sprogtræner på Sprogland Junior skal du have en faglig relevant baggrund som f.eks. lærer- eller pædagoguddannet eller have erfaring med målgruppen.

Kontakt med barnet

Du må ikke udveksle personlige oplysninger med barnet og al samtale skal foregå via Sprogland Junior på platformen www.sprogland.dk

Hvis bekymringen opstår

Bliver du som frivillig bekymret for, om et barn mistrives, skal du altid først vende din bekymring med din aktivitetsleder eller konsulent på Røde Kors Landskontor. Du skal reagere på din mavefornemmelse, hvis du er bekymret for et barns trivsel.

Bliver du bekendt med, at barnet har problemstillinger udover danskundskaber, skal du henvende dig til din aktivitetsleder eller konsulent på Røde Kors Landskontor, så I sammen kan drøfte, hvordan barnet får den rette hjælp.

Optagelse af samtaler

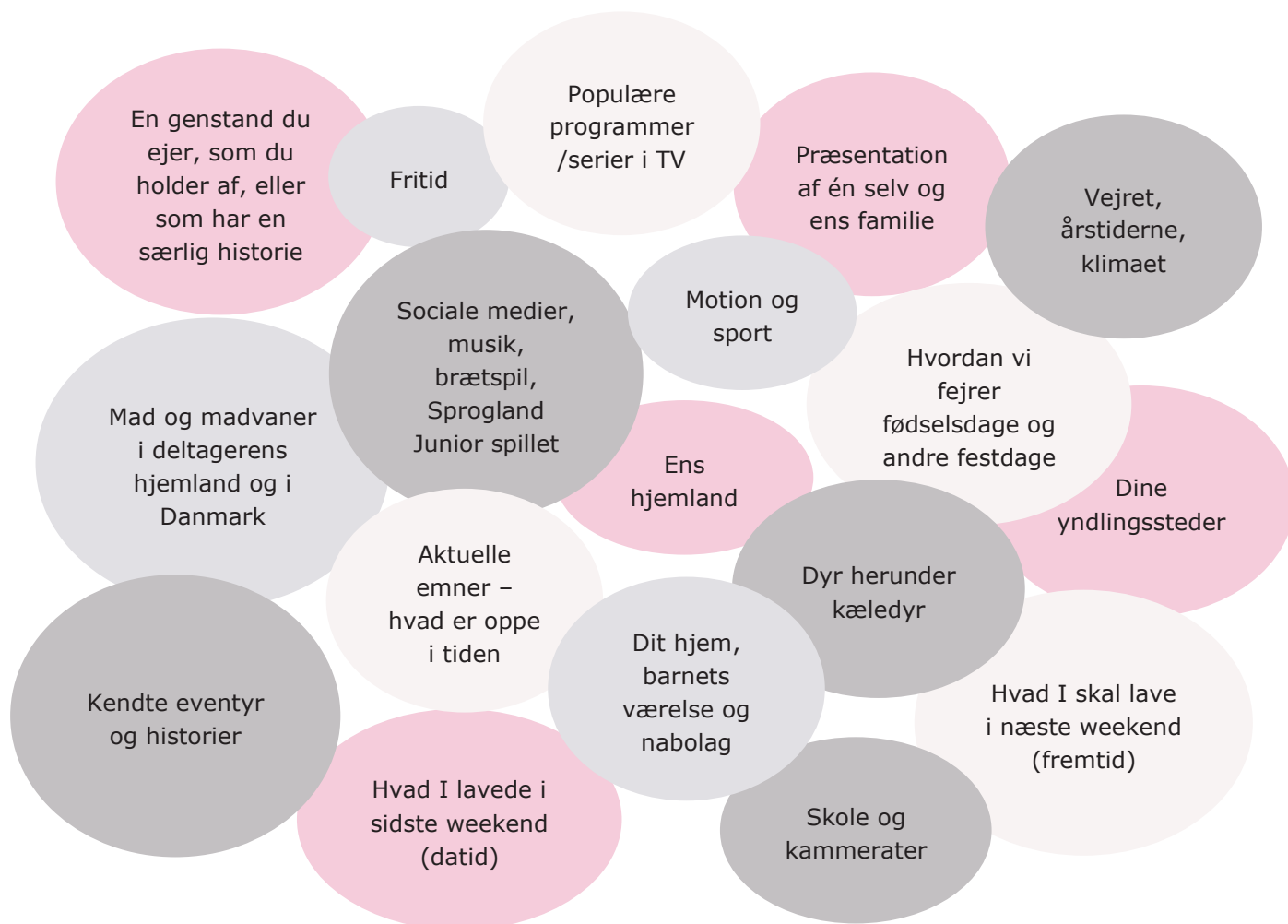
Alle samtaler på Sprogland Junior optages. Samtalerne optages af Boblberg, som opbevarer dem fortroligt og sikkert i op til 12 måneder. De vil udelukkende blive brugt, hvis det bliver aktuelt i forbindelse med en henvendelse fra enten barn/forældre eller frivillig.

Opfølgning

Aktivitetslederen for Sprogland Junior følger op med alle frivillige to gange årligt. Men det er også altid muligt at kontakte aktivitetslederen eller konsulent på Landskontoret, hvis du har spørgsmål eller brug for sparring.

HVAD KAN I TALE OM?

I det følgende er nogle idéer, hvis barnet eller barnets forældre ikke selv har ønsker eller forslag til indholdet i samtalen.

HVIS BARNET ER NYBEGYNDER I DANSK

Hvis du taler med et barn, der har et meget begrænset ordforråd, kan det være en god ide at bruge simple fotos og sæt ord på, hvad der er på dem. Det kan eks. være fotos af møbler, køkkenting, dyr etc. Brug dig selv, peg på øjne, næse, mund etc. og sig hvad de hedder på dansk.

BLADE OG BØGER

Tag udgangspunkt i en bog, et Anders And blad eller et blad med aktuelle emner. I kan evt. aftale, at barnet finder et aktuelt emne frem til næste gang, I mødes.

SPROGLAND JUNIOR SPILLET

Til Sprogland Junior har vi udviklet et samtale spil, det er lavet, så det kan bruges til online sprogtræning, hvor du sidder med spillet og viser barnet illustrationerne over kameraet.

Samtalespillet går ud på, at du via illustrationer inviterer barnet ind i et univers, som minder om den virkelige verden og dermed er relaterbar for barnet.

I spillet skal børnene tale dansk for at give universets dyr deres sprog tilbage. Den legende måde at træne sproget på fremmer børnenes læring, samtidig med at det bliver noget andet end det de laver og lærer i skolen. Spillet giver dem hurtige succesoplevelser, så det altid er en positiv oplevelse at være på Sprogland Junior.

Spillet bruges til at sætte gang i fantasien og i samtalen mellem dig og barnet. Det er dit spil, så hvis du har en ide til en ændring, så skal du bare gøre det. Samtalespillet skal være en hjælp til dig som frivillig, så hvis I helt glemmer spillet efter noget tid og bare taler, så er det en succes.

Få en mere dybdegående gennemgang af spillet og dets regler, og få inspiration til hvordan du kan bruge det i samtalerne på Sprogland Junior ved at læse introduktionen i spillet.

ONLINE VÆRKTØJER

Under "Materialer" på frivilligsiden på Sprogland er der oplistet forskellige online værktøjer til træning af dansk og andre fag i skolen.

Nedenfor er også et par eksempler, som du kan bruge som inspiration til dine egne samtaler med barnet, eller du kan foreslå, at barnet kigger på opgaverne selv eller sammen med sine forældre alt efter behovet hos den enkelte.

OPGAVESKYEN.DK

På denne side findes et væld af forskellige opgavehæfter og undervisningsmaterialer, som er organiseret efter klasstrin og niveau. Mange af opgaverne kan vises på skærmen, og så kan du og barnet sammen tale om svarerne.

DUDA.DK

Her kan du også finde opgaver og introduktionsvideoer til mange af de mest almindelige emner inden for forskellige fag, og opdelt i klasstrin, så du kan finde materialer på det rigtige niveau. Under fagsiderne findes flere henvisninger, hvor du kan finde yderligere inspiration.

BRUG AF MATERIALER

Materialer kan bruges, efter du har haft en god snak med barnet og har vurderet hvilket niveau, barnet er på. Mere fagligt udfordrende opgaver kan derefter introduceres, hvis det giver mening for barnet. Det vigtigste er at give barnet succesoplevelser, og at I har det sjovt under samtalerne.

GODT AT VIDE FØR DU GÅR I GANG

HVAD GØR JEG HVIS:

Forældrene efterspørger min mailadresse eller telefonnummer?

Du skal ikke dele din e-mailadresse eller dit telefonnummer. Lad al kontakt foregå over beskedfunktionen på Sprogland.

Det kan ske, at du vil blive spurgt om hjælp til opgaver, og at de f.eks. gerne vil sende en fil til dig. Man kan vedhæfte filer i beskedfunktionen, så hold jer til den. Alternativt kan teksten eller opgaven vises gennem del-skærm funktionen under samtalen.

Jeg bliver spurgt om at hjælpe med noget, der falder uden for sprogtræningen?

Hvis du bliver klar over, at barnet du taler med, har brug for mere hjælp eller har problemstillinger, der falder uden for dansktræning, så er det vigtigt, at du for barnets bedste henviser dem videre.

Tal med din aktivitetsleder for at finde det rette tilbud. Du kan se forslag til henvisningsmuligheder under "Materialer" på frivilligsiden på Sprogland. Læs mere på s. 24 i denne håndbog.

Jeg oplever noget ubehageligt under samtalen?

Det sker heldigvis sjældent, men hvis du som frivillig oplever noget ubehageligt eller bliver vidne til noget, der gør dig bekymret, så skal du:

1. Skrive til sproglandjunior@rodekors.dk og oplys vedkommendes brugernavn samt en ultrakort beskrivelse af situationen. Skriv om du vil ringes op af Røde Kors, hvis du har behov for at tale om oplevelsen.
2. Røde Kors vil derefter se optagelsen igennem og vurdere hvilke tiltag, der er brug for. Det kan være at kontakte forældrene eller i sidste ende blokere dem fra Sprogland.dk og Boblberg.dk.
3. Du kan altid ringe til Røde Kors' Landskontor og bede om en snak med én af de tilknyttede konsulenter.

GENERELT OM AT VÆRE FRIVILLIG SPROGLAND

Nu hvor du er blevet introduceret til enten Sprogland eller Sporland Junior, får du her mere generel information, som er godt at vide ligegyldig hvilken platform, du skal være frivillig på. Det handler mere overordnet om det at være online sprogtræner og om de muligheder, du har som frivillig i Røde Kors.

NETVÆRKS MØDER OG KOMPETENCEUDVIKLING

Der afholdes med jævne mellemrum netværksmøder for alle frivillig på Sprogland og Sporland Junior. Møderne afholdes online, og de er et forum, hvor du kan snakke med de andre frivillige og få sparring med hinanden og aktivitetslederne.

Oftentimes er der et tema for netværksmødet, og nogle gange er der også besøg af fagpersoner, som vil fortælle mere om et emne, som berører Sprogland eller sprogtræning på den ene eller anden måde. Hvis du har en ide til et emne, der kunne være relevant at tage op, så hører vi altid gerne fra dig.

BLIV EN DEL AF FÆLLESSKABET PÅ SPROGLAND

Da det kan være rart at have nogen at sparre med, har vi oprettet en gruppe for frivillige sprogtrænere på henholdsvis Sprogland og Sporland Junior. Her kan du skrive sammen med andre frivillige og med aktivitetslederne om stort og småt.

Alle nye frivillige bliver inviteret, men hvis du har problemer med at finde gruppen eller invitationen, kan du altid kontakte os på sprogland@rodekors.dk eller sproglandjunior@rodekors.dk.

MIT RØDE KORS

Som frivillig sprogtræner på Sprogland eller Sporland Junior er du en del af Røde Kors, og det betyder, at du har adgang til mitrodekors.dk. Hvis du er nysgerrig omkring, hvad der ellers sker i Røde Kors, kan du følge med på siden, hvor der deles nyheder og opdateringer fra ind- og udland.

På Mit Røde Kors kan du også finde kurser og tilbud om kompetenceudvikling. En del af kurserne er online, og de kan tages præcis, når du vil. Kurset **"Velkommen som frivillig i Røde Kors"**, er et godt sted at starte for alle nye frivillige, og det tager kun omkring en halv time.

Kurset giver et godt indblik i Røde Kors' historie, værdigrundlag og principper, aktiviteter i Danmark og ude i verden samt en introduktion til Røde Kors som organisation. Lær også mere om dine muligheder for udvikling og indflydelse i organisationen.

Du finder kurset og mange andre muligheder for at blive klogere og udvikle dine kompetencer på: mitrodekors.dk/kursusoversigt.

Husk altid at fortælle Røde Kors, hvis du ønsker at stoppe som frivillig ved at skrive til: sprogland@rodekors.dk eller sproglandjunior@rodekors.dk.

GODE RÅD TIL VIDEOSAMTALER

Forudsætningen for en god samtale og dermed god sprogtræning er at kunne se og høre hinanden ordentlig. For at give dig selv de bedste rammer til videosamtalen så tænk gerne over disse 4 punkter forud for dine aftaler på Sprogland eller Sprogland Junior.

- **Sted:** For at opnå nærvær i samtalen er det vigtigt, at der er ro omkring dig. Endvidere er det vigtigt, at du har for øje for, at din placering kan påvirke din internetforbindelse.
- **Lyd:** Hvis du har et headset med mikrofon kan det være en god ide at bruge det, for så er din stemme tydeligere. Tænk på, hvad du kan gøre for undgå for meget baggrundsstøj.
- **Lys:** Sid et sted hvor der er ordentligt lys, så er du nemmere at se på kamera.
- **Enhed:** Du kan bruge mobil, tablet eller computer til platformen. Med en større skærm som på en computer eller en tablet er det dog tit nemmere. Hvis du bruger en mobil, så lad den stå, så du ikke skal holde den i hånden, for så bliver billedet nemt rystet og uklart.

TEKNISK SUPPORT

Kvaliteten af lyd og video afhænger rigtig meget af den, du taler med og din egen internetforbindelse. Hvis du har problemer med lyd, kvaliteten af billedet eller du oplever, at lyden er "hakkende" eller lav, så kan du prøve at:

1. Sørg for at du ikke har flere sider åbne på en gang.
2. Hvis du bruger en Wi-Fi forbindelse kig da, om der er flere på samtidig. Hvis andre i hjemmet f.eks. streamer tv eller film, kan det forværre hastigheden og dermed forværre kvalitet på lyd og billede.
3. I tilfælde af at du er på Wi-Fi prøv evt. at bruge mobil-netværk eller omvendt.

Kontakt den tekniske support hos Boblberg på telefon: 81 740 740 eller skriv til: support@sprogland.dk, hvis du fortsat oplever problemer.

KULTURMØDER

På Sprogland og Sprogland Junior møder du mennesker fra mange forskellige lande og forskellige kulturer. Der kan komme store kulturforskelle til syne bare i løbet af en halv times samtale, og det kan give anledning til nogle spændende snakke.

Andre gange kan det dog også være svært, når forskellene er meget markante. Det bedste, du kan gøre i sådanne situationer, er at være reflektiv omkring dem, du møder og huske også at være reflektiv omkring dig selv. Det er en rigtig god ide at øve sig i at se, hvornår man f.eks. tager viden og vaner for givet, som andre måske ikke kender til.

Noget, som mange i Danmark kommer til at tage for givet, er vores opfattelse af tid, og det kan nemt blive en kilde til misforståelser og frustration. For hvor Danmark er et samfund med en overvejende *monokron* tidsforståelse, så er der i mange andre lande en mere *polykron* forståelse.

FORSKELLIGE TIDSFORSTÅELSER

M
O
N
O
K
R
O
N

Deadlines tages seriøst

Følger tidsplaner og rækkefølge nøje

Man vil helst ikke spilde andres tid og undskylder, hvis man kommer for sent

Man kan spilde tiden

P
O
L
Y
K
R
O
N

Vi har alt den tid i verden vi skal bruge, man kan ikke have over-/underskud på tid

Relationer er vigtigere end tidsskemaer

Følger følelser og intuition mere end planer

Prioriterer personlige relationer

Det kan være oplagt at tænke om folk fra *polykrone* samfund, at de er respektløse, utilregnelige, og spilder andres tid. Mens de kan tænke, at folk fra *monokrone* samfund er anstrengende, respektløse overfor deres relationer og meget rigide.

For at komme ud over denne forskel, så kan det være en rigtig god ide at tænke over, hvad du som frivillig kan gøre i relationen. Det kan blandt andet være ved:

KLAR KOMMUNIKATION OG FORVENTNINGSADFSTEMNING

Tag ikke egne selvfølgeligheder for givet, og husk at italesætte de uskrevne regler, der findes i Danmark.

AT OVERVEJE ALTERNATIVE FORKLARINGER OG ÅRSAGER

Måske dukker deltageren ikke op, fordi der er sket noget uventet, og ikke fordi de er ligeglade med din hjælp og tid.

AT HAVE FASTE TILBAGEVENDENDE RITUALER OG TYDELIGE RAMMER

Skriv selv til deltageren, hvis du bliver nødt til at aflyse eller rykke en aftale, og gør dem opmærksom på, at du forventer det samme fra dem.

GRÆNSER OG HENVISNINGSMULIGHEDER

Som frivillig, der har kontakt til indvandrere og flygtninge, kan du møde mennesker, der oplever forskellige former for mistro og stress, savn og bekymringer.

MENTAL TRIVSEL

Røde Kors arbejder målrettet for at give frivillige adgang til viden og værktøjer, så de har de bedste forudsætninger for at støtte disse mennesker. Det kan du læse mere om på:

rodekors.dk/mental-trivsel.

Værktøjerne kan være gode for dig at kende til, men det er vigtigt, at du ved, at vi udelukkende forventer, at du varetager rollen som sprogtræner og samtalepartner på Sprogland eller Sprogland Junior.

Du kan dog godt opleve, at deltagere efterspørger en anden relation, end det du kan tilbyde eller har brug for mere målrettet eller specialiseret hjælp. Det kan godt være en svær situation at befinde sig i, særligt hvis deltageren har et meget begrænset netværk og ikke ved, hvem de ellers skal tale med.

Det er dog vigtigt, at du i de situationer kan og tør sætte grænser og i stedet hjælper vedkommende ved at henvise dem videre.

FORVENTNINGSAFSTEMNING

Grænser er vigtige både i forhold til samtalens varighed og din tilgængelighed, så du ikke ender med at bruge mere tid, end du havde afsat. Men grænser handler også om indholdet i samtalerne og om deltagerens forventninger til din rolle som frivillig.

Ved at være bevidst om, hvad du kan og vil hjælpe med, passer du på dig selv.

Når du henviser deltagere videre til andre tilbud, sikrer du, at vedkommende får kvalificeret hjælp fra personer, der er klar til at tage hånd om den specifikke udfordring, som deltageren måtte stå med.

Det er altså ikke en dårlig ting at henvise videre, og hvis du sætter de rigtige grænser og forventninger, så bliver det også en bedre oplevelse for dig at være frivillig.

HENVISNINGSMULIGHEDER

Se listen over relevante henvisningsmuligheder under "Materialer" på frivilligsiden, kontakt din aktivitetsleder, eller skriv til: integration@rodekors.dk hvis du er i tvivl om, hvem du skal henvise til.

SPROGINDLÆRING OG TRAUMER

Nogle af deltagerne på Sprogland kan have oplevet forskellige traumatiske episoder. Det kan være i hjemlandet, under flugten eller i form af stress som følge af at bo i nyt land, hvor mange har en oplevelse af manglende kontrol i et nyt system.

Når du henviser videre til mere specialiseret hjælp, betyder det dog ikke, at I skal stoppe med at sprogtræne. Det kan være en stor hjælp for deltageren, at de oplever "normale" situationer, hvor de ikke sygeliggøres. Faste sprogtræningssamtaler inden for de rigtige rammer kan være et vigtigt holdpunkt i en svær og kaotisk hverdag.

Under sådanne samtaler er det vigtigt, at du er opmærksom på, at traumatiske oplevelser og stress kan påvirke hukommelsen og den enkeltes indlæringsmuligheder. Flygtninge, der har oplevet traumatiske hændelser, kan være bange for at starte på noget nyt og bange for at fejle. Så selvom de er motiverede for at lære dansk, så har de ofte svært ved det.

Hvis du oplever, at deltageren ikke kan huske det, I lige har talt om, eller meget langsomt viser fremskridt, så er det vigtigt, at du er tålmodig og ikke bliver frustreret. Tænk gerne i at skabe en tillidsfuld relation, men hvor I taler om "sikre" emner og historier, da f.eks. fortiden og familierelationer kan være følsomme emner for nogen.

Brug gentagelse til at styrke og udvikle historierne, for det hjælper på kursistens hukommelse. Gå langsomt frem, vær tydelig i din kommunikation og arbejd med små håndterbare mål, så deltageren får succesoplevelser. Det giver nemlig håb og mod på mere.

RAMMER FOR FRIVILLIGE I DET DIGITALE INTEGRATIONSARBEJDE

- 1. Vores principper:** Røde Kors er en neutral og upartisk organisation, der yder hjælp uden hensyn til nationalitet, etnicitet, religiøs overbevisning og politiske holdninger. Frivillige i integrationsarbejdet tager afsæt i Røde Kors' syv principper:
  - Medmenneskelighed
  - Upartiskhed
  - Neutralitet
  - Uafhængighed
  - Frivillighed
  - Enhed
  - Almengyldighed
- 2. Vores afsæt:** I integrationsarbejdet tager vi udgangspunkt i målgruppens ressourcer, behov og ønsker. Vi tilbyder medmenneskelig støtte, og hjælp med det formål, at målgruppen opbygger kompetencer og netværk, som giver flere handlemuligheder og overskud i hverdagen.
- 3. Tavshedspligt:** Som frivillig i integrationsarbejdet har du tavshedspligt. Der er dog to undtagelser:
  - Servicelovens bestemmelser om underretningspligt ved misrøgt af børn
  - Straffelovens bestemmelser om at hindre alvorlige forbrydelser
- 4. Samvær med børn:** Hvis du er frivillig på Sprogland Junior, skal du kende til Røde Kors' generelle retningslinjer for børnebeskyttelse og til særreglerne for Sprogland Junior.
- 5. Sikkerhed på nettet:** Bliv altid på Sproglands platform, og lad al kommunikation foregå der. Platformen er uden reklamer, har høj datasikkerhed og der sælges ingen data om brugerne. Det kan vi ikke garantere, hvis du bruger andre programmer eller hjemmesider.
- 6. Afgræsning:** Frivillige udfører ikke opgaver, som normalt betragtes som lønnet beskæftigelse. Hvis du oplever, at vedkommende du taler med, har brug for mere sprogtræning eller andet, end vi kan tilbyde online, kan du henvise personen til andre Røde Kors aktiviteter ved at skrive til integration@rodekors.dk.
- 7. Klare aftaler:** Det er vigtigt, at frivillige i integrationsarbejdet afstemmer forventninger med målgruppen, der deltager i aktiviteten. Det er okay at sige fra. Selvom du f.eks. hjælper en deltager målrettet op til en eksamen, så er du aldrig ansvarlig for, om deltageren får sin ønskede afsluttende karakter.
- 8. Deling af personlige oplysninger:** Lad være med at udlevere dine personlige oplysninger, som fulde navn og telefonnummer. Hvis du f.eks. bliver anmodet om et venskab på Facebook, så anbefaler vi ikke at acceptere. Brug derfor heller ikke dit fulde navn som brugernavn på Boblberg. Vi anbefaler, at du bruger dit fornavn og initial fra dit efternavn.
- 9. Udvikling af kompetencer:** Frivillige i digitalt integrationsarbejde kan deltage i møder og kurser udbudt af Røde Kors. Her får du mulighed for at drøfte relevante emner, udveksle erfaringer og udvikle dine kompetencer.
- 10. Brug din leder:** Hvis du som frivillig i integrationsaktiviteterne har behov for råd og vejledning, kan du altid henvende dig til din aktivitetsleder.

Røde Kors er altid til stede. Røde Kors er udover at hjælpe med at træne det danske sprog digitalt også til stede lokalt og ude i verden. Vi hjælper i dagligdagen, og vi hjælper under katastrofer.